

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΑΘΩΝ.

ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΙΟΜΗΣ.
ΕΤΗΣΙΑ

Προπληρωτέα.

Διὰ τὸ ἑσωτερικὸν δρ. 12.
Διὰ τὸ ἑξωτερικὸν - 15.

Συντάσσεται ὑπὸ Α. Πανταζῆ
καὶ ἐκδίδεται δαπάνῃ αὐτοῦ καὶ
διὰ τοῦ ἰδίου ἐνεργεῖται πᾶσα
δοσοληψία αὐτῶν ἀφορώσα.
Τιμὴ καταχωρίσεως ἀγγελλίων
λεπτά 15 ὁ στίχος.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ.

Οὐχ οἱ πολλὰ, ἀλλ' οἱ χρήσιμα ἀναγνώσκοντές εἰσι σπουδαῖοι.

(ΑΡΙΣΤΙΠΠΟΣ).

Ἐὰν ἦς φιλομαθής, ἔση καὶ πολυμαθής. (ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ).

Ἀθήνησι, τῇ 13 Ἀυγούστου 1855

Αἱ ΣΥΝΔΙΟΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ

Παρά τοῖς Κ. Κ. Διδασκάλοις
καὶ τοῖς ἐπιστάταις τῶν Ταχυ-
δρομείων ἐν τῇ ἡμεδαπῇ.

Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ παρὰ τοῖς
Κ. Κ. Ἑλλητικ. Προξένοις καὶ
τοῖς ἰδιαιτέροις ἐπιτρόποις τοῦ
ἐκδοταί.

Ἐκδίδεται τετράκις τοῦ
μηνός.

Βίος Ἀνακρέοντος.

Ὁ ἐν τοῖς πρώτοις τῶν Ἑλλήνων λυρικῶν ποιητῶν κατα-
τακτόμενος Ἀνακρέων ἐγεννήθη ἐν τῇ κατ' Ἀσίαν τὴν μικρὰν
Ἴωνικῇ πόλει Τέω. Περὶ τοῦ βίου αὐτοῦ ὀλίγα καὶ συγκεχυμέ-
να ταῦτα γινώσκουμεν. Φαίνεται ὅτι τῆς νεότητος αὐτοῦ τοὺς
χρόνους διήνυσεν ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι καὶ ὅτι μετὰ πολλῶν
συμπολιτῶν αὐτοῦ μετώκησεν ἐντεῦθεν εἰς Ἀβδήρα ἐν Θράκῃ,
ὅτε ἡ Τέως ἐξέλω ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ τοῦ Κύρου Ἀρπάγου
(τῷ 540 π. Χ. Στραβ. ΙΔ. 641). Τὸ πρῶτον μέρος τῆς μέ-
σης αὐτοῦ ἡλικίας κατέτριψεν εἰς Σάμον ὑπὸ τὴν προστασίαν
τοῦ Πολυκράτους, ὃν διὰ πολλῶν αὐτοῦ ᾠδῶν ὑμολόγησε
(Στραβ. ΙΔ. 338, Ἡρόδ. Γ. 121). Τὰ μέγιστα ὑπὸ τοῦ τυ-
ράννου εὐνοούμενος κατεπράυνε τὰς ἐρμᾶς αὐτοῦ διὰ τῶν κη-
λημάτων τῆς θελξίνου μουσικῆς (Μάξ. Τυρ. Λογ. ΑΖ. 5).
Μετὰ τὸν Πολυκράτους θάνατον (π. Χ. 522) μετέβη εἰς Ἀθή-
νας προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ τυράννου Ἰππάρχου, πεντηκόντορον
εἰς ἐπιβίβασιν αὐτοῦ πέμψαντος (Πλάτ. Ἰππαρχ. σελ. 228).
Ἐν Ἀθήναις ἐγνωρίσθη μετὰ τοῦ Σιμωνίδου καὶ ἄλλων ποιη-
τῶν, οὓς ὁ φιλόκαλος Ἰππαρχος συνήγαγε περὶ ἑαυτῶν πα-
ρεκτός δὲ τῶν Πεισιστρατιδῶν τὸν Ἀνακρέοντα περισπούδαστως
περιποιήθησαν καὶ ἄλλαι εὐπατριδῶν οἰκίαι. Τούτων ἦν καὶ ἡ
παρὰ τοῦ ποιητοῦ διὰ τὸ κάλλος αὐτῆς καὶ τὴν ἀρετὴν ἐγκω-
μιασθεῖσα οἰκία Κριτίου τοῦ Δρωπίδου (Πλάτ. Χαρμ. 157, Ἀ-
νακρ. ἀποσπ. 55. ἔκδ. Bergkh). Ἀπέθανε δὲ τὸ 85 ἔτος τῆς
ἡλικίας αὐτοῦ ἄγων, πιθανὸν περὶ τὰ 487 π. Χ. (Λουκ. Μα-
κρ. β. 26). Ὁ Σιμωνίδης ἔγραψε δύο εἰς αὐτὸν ἐπιτύμβια
ἐπιγράμματα (Anthol. Palat. Ζ. 24. 25). Καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἔστη-
σαν ἀνδριάντα αὐτοῦ ἐν Ἀκροπόλει (Παυσ. Α. 25 1)· οἱ δὲ
Τῆσιοι ἐνετύπωσαν τὴν εἰκόνα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν νομισμάτων αὐ-
τῶν (Visconti, con. gr. Πιν. iii 6)· τοῦ ὅμως ἀπέθανε οὐ γινώ-
σκομεν. Τὸ δεύτερον τοῦ Σιμωνίδου ἐπιτύμβιον λέγει προφανῶς
ὅτι ἐτάφη εἰς Τέω, ἐνθα ὑποθέτουσιν ὅτι ἐπανῆλθε μετὰ τὸν
Ἰππάρχου θάνατον (514 π. Χ.). Πλὴν ὑπάρχει καὶ παράδοσις
ὅτι μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν αὐτοῦ εἰς Τέω ἐφυγεν αὖθις εἰς
Ἀβδήρα, ἕνεκα τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Ἰστιάου (π. Χ. 495,
Σουῖδ' ἐν λ. Ἀνακρέων καὶ Τέως) ἴσως ὅμως ἡ παράδοσις αὕτη
ἐγεννήθη ἐκ συγχύσεως τῆς πρώτης τῶν Τησίων εἰς Ἀβδήρα
μεταναστεύσεως.

Αἱ ἀρχαῖαι κοινὰ περὶ Ἀνακρέοντος παραδόσεις παριστά-
νουσιν αὐτὸν ὡς καθόλου ἡδυπαθέστατον, τὰ δὲ ποιήματα αὐ-
τοῦ ἀποδεικνύουσιν ἀληθῆ τὴν παράδοσιν. Ὁ Ἀθηναῖος ὅμως
λέγει ὅτι κατὰ προσποίησιν καὶ οὐ μεθύων ἔγραψε τὰ ποιήματα
αὐτοῦ οὕτω. «Ἄτοπος δὲ ὁ Ἀνακρέων, ὁ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν
ποίησιν ἐξαρτήσας μέθης. Τῇ γὰρ μαλακίᾳ καὶ τῇ τρυφῇ
ἐπιδοῦς ἑαυτὸν ἐν τοῖς ποιήμασι διαβέβληται, οὐκ' εἰδότην
τῶν πολλῶν, ὅτι, νήφων ἐν τῷ γράφειν καὶ ἀγαθὸς ὢν, προσ-
ποιεῖται μεθύειν, οὐκ οὔσης ἀνάγκης (I. 429). Ὅπως ποτ' ἂν ἦ,
καθορώμεν ἐν αὐτῷ τὴν τρυφήν τοῦ Ἴωνος ἐξημμένην ὑπὸ
τῆς θερμότητος τοῦ ποιητοῦ. Τὸ ἱστορικὸν ὅτι ἠράσθη τῆς
Σαπφούς φαίνεται ἀπίθανόν· «ἐν τούτοις ὁ Ἑρμησιάνης σφάλ-
λεται, συγχρονεῖν οἰόμενος Σαπφῶ καὶ Ἀνακρέοντα κτλ.» (ἰδ.
Ἀθην. ΙΓ. 599). Ὁ θάνατος αὐτοῦ γέγονεν ἄξιος τοῦ βίου
αὐτοῦ, ἐὰν πιστεύσωμεν τὸ περὶ τούτου λεγόμενον, ὅπερ φαίνε-
ται μᾶλλον ποιητικῆς φαντασίας ἀνάπληκτον, ὅτι ἀπέθανεν ἀπο-
πνιγθεὶς ἐκ ῥαγῶς σταφυλῆς. Ἡ περὶ τοῦ Ἀνακρέοντος ἰδέα πάν-

των σχεδὸν τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, ὅτι ἦν δῆθεν πολιόθριξ
γέρων, φαίνεται ὅτι ἐγεννήθη ἐκ τῶν ὑστέρων αὐτοῦ ποιημά-
των, ἐπιλαθόντες ὅτι τὴν φήμην αὐτοῦ ἐκτίησάν τε νεώτα-
τος ὢν διέτριβε παρὰ Πολυκράτει. Ἡ ἰδέα αὕτη ἐνισχύθη ἐκ
τῆς ἀσβέστου διαμεινάσεως ζωρότητος αὐτοῦ, ἧτις ἐμφαίνεται
καὶ μέχρι τῆς τελευταίας αὐτοῦ ᾠδῆς.

Ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Σουίδου ἐσώζοντο 5 βιβλία τῶν ποιη-
μάτων τοῦ Ἀνακρέοντος, ἀλλ' ἐκ τούτων ὀλίγα μόνον γνήσια
ἀποσπάσματα περιεσώθησαν εἰς ἡμᾶς. Αἱ αὐτῶ ἀποδιδόμεναι
ὡ δ α ἰ θεωροῦνται ὑπὸ πάντων νῦν ὡς νόθοι, νεωτέρων χρό-
νων ἔργα πᾶσαι ἀναμφιβόλως οὔσαι. Εἰσὶ μὲν τινες αὐτῶν
λίαν ἐπιχάριτοι, ἀλλὰ ὅμως ἀμοιροῦσιν ὅλως ποιητικῆς φι-
λοκαλίας, καὶ πᾶσαι ἐπιδεεῖς τῆς ἐν τῇ ποιήσει τοῦ Ἀνακρέ-
οντος ἐνυπαρχούσης ἀνθηρότητος. Τὸ σύνθημα μέτρων τῶν
ᾠδῶν τούτων ἐστὶν Ἰαμβικὸν δίμετρον καταληκτικόν, ὅπερ ἄπαξ
μόνον ἀπαντᾶται ἐν τοῖς γνήσις τοῦ Ἀνακρέοντος ἀποσπά-
σμασι. Τὸ μέτρον, ὅπερ ἠγάπα ὁ Ἀνακρέων ἦν, τὸ χοριαμβι-
κὸν καὶ τὸ Ἴωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος.

Ψηφοθετικὴ. (συνέχ. ἰδ. ἀριθ. 126).

(ὑπὸ Κ. Σκελλαροπούλου).

Τῆς ψηφοθετικῆς ἡ διάδοσις ἐξαιρέτως ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων
Αὐτοκρατόρων ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν πολλοῦ ἀξίων ἔργων αὐ-
τῆς, τὰ ὁποῖα πολλακίς εὐρέθησαν οὐ μόνον εἰς Ἰταλίαν, ἀλλ-
ὰ καὶ Ἰσπανίαν, καὶ Γαλλίαν καὶ Ἀφρικὴν. Τὰ πρῶτα ψη-
φοθετήματα, ὅσα δύναται ἡ χριστιανικὴ ἱστορία νὰ ἀναφέρῃ,
εἶναι ἴσως τὰ ἐκ διαταγῆς Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου κατα-
σκευασθέντα πρὸς εὐπρέπειαν τῶν ἱερῶν ναῶν, καὶ ἐξαιρέτως
τῆς Βασιλικῆς τοῦ Οὐατικανοῦ Ἐκκλησίας, ἧτις ἔλαβεν ὁμο-
λογουμένως τὰς πρώτας ἀρχὰς παρὰ τοῦ πρώτου τῶν χριστιανῶν
βασιλέως. Ἡ ὑπόθεσις τῶν ὀλίγων τούτων χριστιανικῶν
ψηφοθετημάτων εἶναι, καθὼς τῶν πλαστικῶν καὶ γραφικῶν ἔρ-
γων, ἐκ τε τῆς παλαιᾶς καὶ νέας Διαθήκης. Ὑπ' αὐτῶν σαφῶς
διδασκόμεθα τὰ περὶ ἀμφίων καὶ οεσμῶν καὶ ἐθίμων τῆς ἀρ-
χαίας καὶ μιᾶς Ἐκκλησίας.

Ὅτε κατὰ τὴν πέμπτην ἑκατονταετηρίδα αἱ τῶν βρβάρων
ἐπιδρομαὶ ἀπωστράκισαν ἐκ τῆς Ἰταλίας τὰς τέχνας, ἡ ψηφο-
θετικὴ, ἡ γραφικὴ, καὶ ἡ πλαστικὴ διέμειναν ἐπὶ πλέον παρὶ
τοῖς Βυζαντινοῖς, δ' αὖ τῶν ναῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν σκευῶν
τὴν ἀπεργασίαν καὶ εὐπρέπειαν. Ἐν τοσοῦτῳ ἡ ψηφοθετικὴ,
καθὼς αἱ λοιπὰ τέχνη, ἐξέπεσεν ἐν Κωνσταντινουπόλει τοῦ
ὑψηλοῦ ἐκείνου χαρακτῆρος, ὅστις ἴδιος εἶναι τῶν ἐλληνικῶν
τεχνημάτων. Ἐξαιρεγάζοντο τότε πρὸ πάντων ἐκ μαργαριτῶν
καὶ πολυτελεῶν λίθων, ἐνῶ οἱ ἀρχαῖοι τῶν ἡμετέρων εἶχον ἐπὶ
τῆς ψηφώσεως προτιμῆσαι τὸν λίθον. Περὶ τὰ τέλη τῆς δε-
κάτης τρίτης ἑκτονταετηρίδος, Ἰταλὸς τις, Ἀνδρέας Τάφης
καλούμενος, ἔμαθε νὰ ἐργάζηται τὴν ψήφωσιν παρ' Ἑλληνας.
ὀνομαζομένου Ἀπολλωνίου, κοσμοῦντος τὴν ἐν Βενετίᾳ τοῦ
Ἁγίου Μάρκου Ἐκκλησίαν, ὅπου εἰσέτι θεωρεῖται ἐκείνου κάλ-
λιστον δάπεδον. Ἀλλ' ἐν γένει τὰ ἔργα ταῦτα ἐλλείπουσι τῆς
περὶ τὴν γραμμὴν ἀκριθείας, εἶναι ἀκαλλῆ, καὶ κακοῦ περι-
πλέον χρωματισμοῦ. Ἀπ' ἐκείνου ἡ ψηφοθετικὴ ἐρθασεν ἐ

Ἰταλία εἰς ἄκρον τελειότητος. Ὁ Πάπας Κλήμης Η', ἀρχομένης τῆς δικαίας ἐξδόμης ἑκατονταετηρίδος, συνέπραξεν εἰς τοῦτο πολὺ, κελύουσας τὴν διὰ μουσειώσεως κατακόσμησιν παντός τοῦ ἔσθων τοῦ θόλου τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Πέτρου. Ἰωάννης Βαπτιστῆς, ὁ Καλάνδρας, κατὰ τὴν αὐτὴν ἑκατονταετηρίδα, ἐφέρε νέαν λιθοκόλλαν, ἥτις οὐκ ὀλίγον συνέταξε εἰς τῆς μουσειώσεως τὴν τελειοποίησιν. Ἄλλ' ὁ ταύτης μάλιστα τελειοποιὸς εἶναι ὁ Ἰππότης Πέτρος-παῦλος Δε-Χριστόφορος, ὅστις περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς δεκάτης ὀγδόης ἑκατονταετηρίδος ἐθεμελίωσεν ἐν Ρώμῃ σχολεῖον, ὅπου ἐξεπαιδεύθησαν πολλοὶ μουσειῶται, ἐν οἷς διέπρεψαν Βρούγιος, Κόντιος, Κοκκίος, Φακτώριος, Γόστων καὶ Ὀκταυιανός.

Ἐν τῶν μεγάλων τῆς ψηφοθετικῆς πλεονεκτιμάτων εἶναι ὅτι ἀντέχει εἰς πᾶν ὅτι κοινῶς ἀλλοιοῦναι τῆς ζωγραφίας τὴν καλλονὴν, καὶ ὅτι εὐκόλως καθίζονται καὶ λιστροῦται ἄνευ διαστροφῆς τῶν χρωμάτων. Ἄλλ' ἐπειδὴ βραδέως ἐκτελεῖται, καὶ ἀπαιτεῖ δαπάνην ὅχι μικρὰν δὲν δύναται ποτὲ νὰ ἦναι χρήσιμος οὕτω γενικῶς, καθὼς ἡ ζωγραφία· οὐδὲ ἤθελε φθάσει εἰς τοσαύτην ἐντέλειαν ἄνευ πόλλης χορηγίας.

Ἀρχαῖα ψηφοθετήματα ἐκ τῶν εἰς ἡμᾶς διασωθέντων περιφραμα εἶναι: α) Τὸ ὄραϊον ἐκεῖνο τῶν τεσσάρων περιστερῶν, τὸ ἐκ τῆς Τιβουρίου ἐπαύλειος τοῦ Ἀδριανοῦ. Εἰκονίζει ἐν μικρῷ εὐρύστομον ἄγγελον, πλῆρες ὕδατος, καὶ τέσσαρας περιστερὰς ἐπὶ τοῦ χεῖλους αὐτοῦ, τῶν ὁποίων ἡ μία πίνει. Ἡμεγάλη τοῦ ψηφοθετήματος τούτου ἀξία εἶναι ἡ ἐκ μικρῶν λίθων αὐτοῦ σύνθεσις, περικουμμένη διὰ χειροστάτου μαϊνδρου, ἐνῶ εἰς ὅλα τὰ ἄλλα τοιοῦτου εἶδους τεχνουργήματα μετεχειρίσθησαν ὑαλώδη ὕλην πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ἀρμογῆς τῶν χρωμάτων ἐκείνων, τὰ ὅποια δὲν ὑπάρχουσιν εἰς τοὺς λίθους. Ἀνῆκεν ἐξ ἀρχῆς τὸ πολῦτιμον τοῦτο κειμήλιον εἰς τὴν Ἰωσήφ Ἀλεξάνδρου τοῦ Φουριέττου οικογένειαν. Ὁ Πάπας Κλήμης ΙΓ' ἠγόρασαν αὐτὸ διὰ μυριάων καὶ τρισχιλίων σκούδων, καὶ διώρισεν νὰ τεθῆ εἰς τὸ ἐν Καπιτωλίῳ Μουσεῖον, τὸ ὅποιον ἤδη κοσμεῖ, γνωριζόμενον κοινῶς ὑπὸ τὸ ὄνομα delle colombe di Furietti, ἢ del musaico Capitolino. Ὁ Φουριέττης, ὅστις ἔκαμε τούτου τὴν περιγραφήν, ἐνόμισεν ὅτι εἶναι τὸ ψηφοθετήμα ἐκεῖνο τῆς Περσῆς, περὶ τοῦ ὁποῦ ὀμιλεῖ ὁ Πλίνιος ἀλλὰ τὴν γνώμην ταύτην ὁ Οὐγγελεμάννος ἀπέδειξε σαφερὰν. Περιγράφων ὁ Πλίνιος τὸν ἀσάρον οἶκον τοῦ Σώσου, ἡ τοῦ ἐστιατορίου τοῦ ἔδαρος, εἰκονίζον διὰ ποικιλοχρῶν τεμαχίων ὁπῆς γῆς λείψανα δαίμωνος, κάτω ἐσκορπισμένα, τὰ ὅποια οἱ ὄκνηροι τῆς οἰκίας ὑπηρετοῦν δὲν εἶχον ἀκόμη σπρίσει, θαυμάζει τὴν αὐτῆς περιστερῶν, ἥτις, πίνουσα, διὰ τῆς κεφαλῆς ἐπισκιάζει τὸ ὕδωρ. Αἱ δὲ λοιπαὶ ἠλιθίζονται ζυόμεναι ἐπὶ τοῦ χεῖλους τοῦ κωνίου. Εἰς τὸ κέντρον τῆς ποικίλης καὶ ἐντέχου ταύτης συνθέσεως στοχάζονται κλιῶς, ὅτι ἦτο θεμιτὸν ἐν τετραγώνῳ ἀπρόμοιον σχεδὸς περιστερῶν, τὸ ὅποιο μίμημα, ὡς προεῖρηται, εἶναι τὸ τοῦ ἐν Καπιτωλίῳ Μουσεῖο. Ἐκ πολλῶν δὲ παραδειγμάτων πληροφορούμεθα, ὅτι ἐδύνατο οἱ ἐπὶ Αὐγούστου μουσειῶται νὰ ποιήσουν τὸ ψηφωτὸν τοῦτο ἔργον, κατασκευάσαντες καὶ ἄλλα μᾶλλον ἐντελεῖ, καὶ ἐπομένως ὅτι αἱ Φουριέττου περιστερὰ δὲν εἶναι αὐτὰ αἱ τοῦ Σώσου ἀργεῦτοι, οὐδὲ κατὰ πρόσταγμα τοῦ φιλοκόλου Ἀδριανοῦ ἀπεσπασθησαν τοῦ Περγαμνοῦ ἐκεῖνον ἔδαρος. β) Τὸ θαυμαστὸν ψηφοθετήμα, τὸ ἐκ ποικιλοχρῶν μαρμαρίων ψήφων, ἀνακαλυφθὲν, ὡς προεῖρηται κατὰ τὴν 24 Ὀκτωβρίου 1831 ἐν Πομπηῖ κατὰ τὴν οἰκίαν, καλουμένην del Fauno τοῦτο, κατὰ τὴν πιθανωτέραν γνώμην, εἰκονίζει ζωηρότατα τὴν Ἀλεξάνδρου πρὸς Δαρτεῖον ἐν Ἰσῶ μάχην· τὸν μὲν Δαρτεῖον ἐφ' ἀρμάτος, τὸν δὲ Ἀλεξάνδρου ἐφ' ἵππου δορατομαχοῦντα· περὶ αὐτοὺς δὲ, ἄλλους περιστερῶν, καὶ τετραγώνους καὶ κωνοῦς γ.) Τὸ ψηφοθετήμα τῆς Παινέστου, δυσκόλως αὐτὸ ἐκεῖνο τοῦ Σύλλας, περὶ τοῦ ὁποῦ ὀμιλοῦν ὁ Πλίνιος· τοῦτο ἀπεικονίζει τὴν ἐθ-σφραγίαν καὶ φυσικὴν ἱστορίαν τῆς Αἰγύπτου· ἦτο δὲ ἄλλοτε θήματα τινος, ἥτοι δικαστηρίου τὸ κόσμημα. Ὁ αἰδίδμος Βαρθελεμῆς, ὅστις ἐπιτίθεται ἔγραψε περὶ τούτου, διορίζει ὅτι ἐπ' αὐτοῦ εἰκονιζομένη ὑπόθεσις εἶναι ἡ τοῦ Ἀδριανοῦ εἰς Αἴγυπτον περιπέτεια· ἀλλὰ περὶ τούτου ἄλλως ἄλλοι δοξάζουσιν. δ.) Ἐτερον τῆς Παινέστου ψηφοθετήμα, μικρότερον μὲν, ἀλλὰ λεπτοτέρας ἀπεργασίας, ὅπερ εἰκονίζει τὴν ἀρπαγὴν τῆς Εἰρώπης. Φαίνονται ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ αἱ ἠλικιωτίδες τῆς ὄρας· Βασιλίδος, καὶ Ἀγῆνορ ὁ πατὴρ αὐτῆς ε). Τὸ τοῦ Καπιτωλίου ψηφοθετήμα, τὸ εἰκονίζον Ἡρακλέα

νύθοντα γ). Τὸ ψηφοθετήμα τῆς Ἀλβάνου ἐπαύλειος, εἰκονίζον τὴν ἱστορίαν τῆς Ἡσιόνης, ὑπὸ Ἡρακλέους σωθείσης. Τοῦτο ὁ Οὐγγελεμάννος κατὰ τῆς ἐργασίας τὴν καλλονὴν καὶ λεπτότητα παραβάλλει πρὸς τὸ ψηφοθετήμα τῶν περιστερῶν τοῦ Φουριέττου.

Ἐκτὸς δὲ τούτων σώζονται πολλὰ ἀλλὰ ὄραια τῶν ἀρχαίων ψηφοθετήματα· ἐν οἷς μνήμης ἀξία εἶναι μάλιστα δύο ἐκ τῶν κοσμοῦντων τοῦ Οὐατικανοῦ Μουσεῖο· τὰ δάπεδα, τῶν ὁποίων τὴν ἐξήγησιν ἔδωκεν ὁ σοφὸς Βισκόντιος (M. P. C. Tom. 7). Ὁ πρόδρομος τοῦ Πιο-Κλημεντινοῦ Μουσεῖο ἔχει ἐπ' ἄκρου τῆς ἀνάδοι ψήφωτον δάπεδον, εὐρεθὲν κατὰ τὴν παρελθούσαν ἑκατονταετηρίδα πλησίον τοῦ παλαιοῦ Τούσκλου. Ἡ σύνθεσις αὐτοῦ εἶναι ἀπλὴ καὶ μεγαλεῖα· ἡ ἀπεργασία οὐκ πολλοῦ λόγου, ἀλλ' εὐφύης καὶ χαρίεσσα. Εἰκονίζει μεγάλην ἀσπίδα, ἔχουσαν ἐπὶ τὸ ὄμφαλον τὴν προτομὴν τῆς αἰγιόχου Παλλάδος, τῆς ὁποίας τὴν ἐξανθὴν κόμην καλυπτεῖ χρυσοῦ περιεσφραλαῖα· ὅθεν χρυσοεπὴλτικα καλεῖ τὴν θεῶν ὁ Καλλιμάχος.

Ἐξίθ' Ἀθναία περσέπτολι, χρυσοεπὴλτῆς. (Γυμ. εἰς Λοῦτρο. τῆς Χαλ. σ. 53).

Ἡ αἰγὴ ποικιλίζεται διὰ φοιτῶν χαλκοειδῶν, διὰ χρυσοειδῶν ὄρεων, καὶ διὰ τῆς κεφαλῆς τῆς Γοργόνης, ἥτις φαίνεται πνέουσα ἐπὶ καὶ κινουμένη ἐπὶ τοῦ στέρου τῆς διὰς θυγατρὸς τῆς ἀσπίδος τὸ ἐμβαδὸν εἶναι αἰματοειδῆ κύκλος δὲ κωνοῦς, ὅστις ἐμφαίνει τὸν οὐρανὸν, περιέχων ἀστέρους διώδεκα, καὶ τὴν σελήνην, πολλακίς ἐπαναλαμβανομένη κατὰ τὰς διφόρους φάσεις αὐτῆς, ἀποτελεῖ περὶ τῆς θεᾶς τὴν εἰκόνα ὡς μίαν στεφάνην· τελευταῖον ἐπὶ τῶν γωνιῶν, τὰς ὁποίας σχηματίζει ἡ ἐν τετραγώνῳ ἐγγεγραμμένη ἀσπίς, τέσσαρες Ἀτλαντες ἢ Τελαμώνες, γυμνοὶ, κωνόχροοι, ἐπὶ λευκοῦ ἐμβαδοῦ, κρατοῦσιν ὑψωμένας τὰς χεῖρας, ἀνέχοντες τὴν μεγάλην ταύτην ἀσπίδα· οἱ δώδεκα ἀστέρες καὶ ἡ σελήνη ἀναφέρονται συμβολικῶς πρὸς αὐτὴν τὴν Ἀθηνᾶν, ἡ ὁποία εἰς τὰ τῆς ἐθνικῆς θεολογίας μυστήρια, κατὰ τὰς μαρτυρίας τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, ἐνομιζέτο τοῦ αἰθέρος καὶ τῆς Σελήνης τὸ ἐμβλημα, καὶ ἡ τοῦ ζωδιακοῦ ἀρωγὸς θεότης. Ὁ Πλούταρχος μαρτυρεῖ τὴν Σελήνην ὅτι εἶναι ἡ Ἀθηνᾶ, καὶ ὅτι φέρει τῆς θεᾶς ταύτης τὸ ὄνομα «Σελήνην Ἀθηνᾶν λεγομένην καὶ οὖσαν.» (Περὶ τοῦ ἐμφανιζομένου προσώπου τῶ κύκλου τῆς Σελήνης). Ἀλλὰ καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἐνόμιζον καὶ ἴσιν τὴν Ἀθηνᾶν, τὴν δὲ ἴσιν Σελήνην. Διὰ τὸ ψηφωτόμας τούτου εἶναι πιθανὸν ὅτι ἐστρωτὸν τὸ πραῖωτον ἐνδόξου τινὸς Ῥωμαίου στρατηγοῦ, ἔχοντος κατὰ τὸ Τούσκουλον ἐπαυλιν. Κοσμεῖ δὲ τὸν στοργγύλου λεγόμενον δόμον τὸ ἄλλο ψηφοθετήμα, ἀνασκαφῆν κατὰ τὸ 1780 ἔτος εἰς τὰ ἀρχαῖα τοῦ Ὀτρικόλου θερμά. Ὁ εἰκονιζόμενος στοργγύλος δισκός εἰς εἶδος ἀσπίδος, ἔχων τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδούσης ἐν τῷ μέσῳ φοιτῶντο ἐμβαδοῦ, ἀνιττόμενος τῆς Ἀθηνᾶς τὴν αἰγίδα, ἀνεσκευασθὲν κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους. Τὸ ἀρχαῖον δάπ. δον εἶχεν ἐν τῷ μέσῳ κενόν τι, χρησιμεύον εἰς κόγχης τινὸς ἢ κρήνης ἐπίθεσιν. Πᾶσα ἡ ἐπιφάνεια εἶναι περιτοκίλος, καὶ διηρημένη εἰς ὀκτώ τραπέζια τετραγώνων, κεκοσμημένα δι' ἐπιγραφῶν μαϊανδρίου διαφόρων ἀνθρώπων χρωμάτων ποικιλίματος ἐπὶ μέλανος ἐμβαδοῦ. Ἐκαστον τραπέζιον διαιρεῖται εἰς ζώνας ὑπὸ ἄλλων δύο μαϊανδρῶν ποικίλης συνθέσεως, καὶ ὑπὸ μεγάλου ἐγκάρπου, ἥτοι στεφάνου ἐκ κωνῶν καὶ ἀνθέων καὶ φύλλων. Ἐπὶ μὲν τῶν ὀκτῶ στενωτέρων καὶ ἐγγυτέρων τοῦ κέντρου ζωνῶν εἰκονίζοντο ὀκτὼ κενταυρομαχίαι. Ἐπὶ δὲ τῶν πλαυτέρων, τῶν πρὸς τὴν περιφέρειαν, θεωροῦνται Τρίτωνες μετὰ Νηρηίδων καὶ Θαλασσίων τεράτων. Τὸ περὶ ἐγκάρπον διακόπτεται εἰς τὰ μεταξὺ τῶν Τριτῶνων καὶ τῶν κενταυρῶν διαστήματα ὑπὸ ἐξηρτημένων ποικιλομόρφων ἀγγείων, ἡ ὑπὸ βασιλικῶν προσώπων. Πρὸς μὲν τὰς ζώνας τῶν Νηρηίδων ἀντικεινται τὰ ἀγγεία, πρὸς δὲ τὰς τῶν Τριτῶνων τὰ προσωπεῖα. Ἐπὶ μὲν τοὺς πόδας τῶν Κενταυρῶν δεικνύεται ἡ γῆ, ὑπὸ δὲ τὰ περὶ γυῖα καὶ τὰς οὐράς τῶν Τριτῶνων ἡ θάλασσα, περιέρουσα τὴν γῆν καὶ ἐνταῦθα, καθὼς εἰς τὴν φύσιν. Συγχάκεις εἰς τὰ ψηφωτὰ τῶν ἀρχαίων δάπεδα ὄρονται δαίμονες, θηρία τερατόμορφα, ζῶα θαλάσσια. Τοιοῦτων ὑποτυπώσεων ὄλεοντες ἀρχαιολόγοι τινὲς νὰ δώσωσι λόγον, ἐστοχάζθησαν ὅτι δι' αὐτῶν ἐψηφόντο τῶν ναῶν τοῦ Ποσειδῶνος τὰ ἐάπεδα· ἀλλὰ τούτων τῶν εἰκόνων γενικωτέρην αἰτίαν δυνάμεθα πιθ-

νώτερον νὰ εὐρωμεν εἰς τὴν ἐπὶ ἔδαρων τῶν λουτρῶνων χρῆσιν τῶν ψηφοθετήματων. Εἰς ὑδρογῶτων θαλάμων ἐπικόσμησιν ἤρμοζον ἐντελῶς ἀντικείμενα ἐνδρα. (ἰκολοθεῖ).

Λίθος τῶν φιλοσόφων.

Κατὰ τὸν ΙΓ' καὶ ΙΖ' αἰῶνα μ. Χ. οἱ χημικοὶ ἐνηκολοῦντο νὰ εὐρωσι τρόπον τοῦ μεταβάλλειν εἰς χρυσὸν καὶ ἄργυρον πάντα τὰ ἄλλα μέταλλα· οἱ δὲ εἰς τὴν ἐρεῦρεσιν ταύτην ἐνασχολούμενοι χημικοὶ ὠνομάζοντο Ἀλχημικοὶ Φιλόσοφοι καὶ Adeptes. Οὗτοι ὑπὸ τῆς φανταστικῆς ταύτης ἰδέας ἀποπλανηθέντες ὑπέλαβον, ὅτι ὑπάρχει οὐσία τις, ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται τὸ πᾶν αὐτὴ ὡς πρὸς τὰ πράγματα ἐκαλεῖτο Λίθος τῶν φιλοσόφων, ὑδράργυρος τῶν σοφῶν, παγκόσμιον πανάκειον, ὑγεία καὶ πλοῦτος. Ὡς πρὸς τὸ θεωρητικὸν ἀνήγετο εἰς θρησκευτικὰ μυστήρια, εἰς τὴν ἀστρολογίαν, εἰς τὴν κοσμογονίαν, καὶ ἐν γένει εἰς ὅλας τὰς θρησκευτικὰς καὶ εἰδικὰς τοῦ ἀνθρώπου γνώσεις.

Ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ συνέθη, ὅτι πάντοτε συμβαίνει ὁ σάκις ὁ ἀνθρώπος ἐγκαταλείπει τὴν πείραν, καὶ ἀφοσιούται εἰς φανταστικὰς καὶ ἀρηρημένους ἰδέας, ὅτε τὸ πᾶν εἶναι συγκεχυμένον, καὶ ἀόριστον. Ὁ λίθος τῶν φιλοσόφων ἦτον οὐσία τις ὕλική· ποτὲ μὲν αὐτὴ συνίστατο ἐκ κινναβάρους, ποτὲ δὲ ἐκ θείου· ἄλλοι ἐθεώρουν ὡς τοιαύτην τὸ ἀρσενικόν, τὸ ὅποιον, ἐνούμενον μετὰ τοῦ χαλκοῦ, λευκαίνει τούτον· ἄλλοι τὴν καθεμεῖν (ὕλην μεταλλικὴν), ἥτις κτρινίζει τὸν χαλκόν. Τέλος διὰ τινος ὁ λίθος τῶν φιλοσόφων ἐθεωρεῖτο ὡς συνιστάμενος ἐξ ὑπερφυσικῆς οὐσίας, ἥτις δὲν ὑπέπιπτεν εἰς τὰς αἰσθήσεις ἡμῶν παρὰ ὑπὸ τινος φυσικῆς περιπτώσεως, κεκαλυμμένης ὑπὸ μυστηρίων· ἐν ἐνὶ λόγῳ πάντες ἐθεώρουν τὸν φιλοσοφικὸν λίθον ὡς οὐσίαν τινὰ δυνάμενην νὰ μεταβάλλῃ τὰ ἀγενῆ εἰς εὐγενῆ μέταλλα· δηλ. νὰ μεταβάλλῃ πᾶν ἄλλο μέταλλον εἰς χρυσὸν καὶ ἄργυρον, καὶ οὕτως ἀμέσως νὰ παράγῃ μεγάλα πλοῦτη.

Ἐπειδὴ ὁμοῦ τὰ πλοῦτη δὲν σημαίνουν τίποτε ὅταν τις δὲν ἔχῃ ὑγείαν διὰ νὰ μεταχειρίζεται εὐχαρίστως πρὸς τέρψιν ταῦτα, εἶπετο, ὅτι ὁ λίθος τῶν φιλοσόφων εἶχε καὶ δευτέραν ἰδιότητα τοῦ νὰ θεραπεύῃ τὰς ἀσθενείας καὶ νὰ διατηρῇ τὴν ὑγείαν. Ἐπομένως νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς πέραν τοῦ συνήθους ὅρου. Ὑπὸ τὴν ἰδέαν ταύτην ὁ λίθος τῶν φιλοσόφων ἦτον ὑγρὸν σῶμα, καὶ προσηγορευέτο λ ί ξ ε ρ ι φιλοσοφικόν, ἢ παγκόσμιον πανάκειον. Οἱ μὲν ἐφρατῶντο, ὅτι ἀνεκάλυψαν τοῦτο εἰς βάμμα ὑδραργυρικόν, οἱ δὲ εἰς βάμμα χρυσοῦ ἢ ἀργύρου.

Ἐν βραχεῖ εἰπῶν, οἱ ἐνασχολούμενοι εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ παγκοσμίου πανακείου, ἢ τοῦ λίθου τῶν φιλοσόφων, ἐφρατῶντο ὅτι διὰ τούτου ἐμελλον νὰ ἀπολαύσωσι τὴν ὀλιβιότητα ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀνεύρεσις τῆς ταυτῆς οὐσίας ὑπῆρχε πολὺ συνδεδεμένη μετ' ὀργάνων μυστηριώδη καὶ θρησκευτικῶν, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον πολλοὶ δὲν εὐρίσκουσι ἐν τῷ κόσμῳ τοῦτο τὴν ποθητὴν ὀλιβιότητα, διὰ τοῦτο ἀνάγκη νὰ δοθῇ καὶ τρίτη ἰδιότης εἰς τὸν λίθον τῶν φιλοσόφων, δι' ἧς ὁ νοῦς ἐξέρχεται ἐκ τῶν ὀριῶν τῆς γῆς, καὶ διατρέχει τὰ κράτη τῆς πνευματικῆς ζωῆς· ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην ἐδόξαζον, ὅτι ὁ λίθος τῶν φιλοσόφων ἦτον ἡ ψυχή τοῦ κόσμου, καὶ ἐπομένως συμμετέχει τῆς κοινωνίας τῶν δαιμόνων, τῶν ἀγγέλων, καὶ πάντων τῶν πνευμάτων, καὶ οὕτως ὁ ἀνθρώπος δύναται ν' ἀπολαμβάνῃ εὐτυχίαν, τὴν ὁποίαν ἀδύνατον ἦν ν' ἀπολαύσῃ διὰ τῶν φυσικῶν μέσων.

Ἐν ἐνὶ λόγῳ ὑπῆρχον τρεῖς διαφορετικαὶ ἰδιότητες εἰς τὸν λίθον τῶν φιλοσόφων, διδόμεναι ἐκ τῆς ἱερᾶς τέχνης, ἥτοι τῆς Ἀλχημείας, ἢ ὁ λίθος τῶν φιλοσόφων, ἢ τὸ παγκόσμιον πανάκειον, καὶ γ'. ἡ ψυχή τοῦ κόσμου· ἐν τῇ πρώτῃ ἐζητοῦντο τὰ ὕλικα πλοῦτη· ἐν τῇ δευτέρῃ ἡ μακροβιότης· καὶ ἐν τῇ τρίτῃ ἡ εὐτυχία μεταξὺ τῆς θεότητος καὶ τοῦ χοροῦ τῶν πνευμάτων· ὑπὸ τὰς ἰδέας ταύτας τὸ ὕλικόν καὶ τὸ ἄλλον συγχέονται, πίπτουσιν ἐντὸς λοβυρίθου, ἐνθα ἡ κρίσις χάνεται, καὶ ἡ φαντασία πλανᾶται. Ἐν τούτοις μεταξὺ τῆς ταυτῆς συγχέσεως ὑπάρχει ἀρχικὴ τις ἔννοια, ἡ ὑπεροχὴ τοῦ πνεύματος ἐπὶ τῆς ὕλης· ὁ τὰς ταυτάς ἰδέας καλλιτεργῶν ἐπικαλεῖται τὸν Ἄγγιον τῶν Ἁγίων διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἔργων τοῦ μετα-

χειρίζεται συνδυασμοῦ, ἐν οἷς οἱ Ἄγγελοι ἢ οἱ Δαίμονες ὑποτίθενται ὅτι ἀγαλίζονται. Ὅθεν τὸ ἔργον τοῦ τοῦτο καλεῖται μέγα· ἢ δὲ τέχνη, τὴν ὁποίαν καλλιτεργεῖ καλεῖται ἱερά, θεία. Οἱ δὲ ἐπισημότεροι ὀπαδοὶ τῶν τοιούτων ἰδεῶν, βασιζόμενοι εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους, εἰσὶν οἱ διδάσκαλοι τῆς ἱερᾶς τέχνης· ἀνάγονται δὲ οὗτοι εἰς τὴν τρίτην ἰδιότητα τοῦ λίθου τῶν φιλοσόφων, ἥτις ἔχει ἀντικείμενον τὴν ψυχὴν τοῦ κόσμου, ἥτοι τὴν εὐδαιμονίαν μεταξὺ τῆς θεότητος, καὶ τῶν ἁγίων πνευμάτων.

Ἐπὶ δύο περίπου αἰῶνας ἡ ἀνεύρεσις τοῦ λίθου τῶν φιλοσόφων ἀπασχόλησε πλῆθος σπουδαίων ἀνδρῶν, ἐν οἷς πολλοὶ ἀποπλανηθέντες ὑπὸ φανταστικῶν καὶ ὀλεως ἀρηρημένων ἰδεῶν, ἀπεκατεστάθησαν οἱ δυστυχεστάτοι τῶν ἀνθρώπων· φαντασθέντες ὅτι ἀνεκάλυψαν τὸν λίθον τῶν φιλοσόφων καὶ τὸ παγκόσμιον πανάκειον, οἱ μὲν ὑπέπεσαν εἰς ἀσωτίας, οἱ δὲ εἰς τὴν μέθην, καὶ ἀπέθανον ἐλευσίως ἐν τοῖς καπηλείοις, καὶ οἱ εἶχον ἐπ' αὐτῶν τὸν φιλοσοφικὸν λίθον, καὶ ἄλλοι εἰς ἄλλας ἀπωλείας. (Βελτίωσις).

ΤΑ ΚΥΠΡΙΑΚΑ

ΠΡΟ Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ.

ΤΟΜΟΣ Α.

Ὅτε ὁ ἑλληνοδιδάσκαλος Κ. Α. Σακελλάριος ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ Ν. Πανδύρα καὶ ἐν τῇ ἡμετέρῃ ἐφημερίδι φιλολογικὰς τινὰς περὶ Κύπρου καὶ ἄλλων ὑποθέσεων διατριβάς, εἶπομεν ὅτι αἱ εὐτυχεῖς ἐκεῖναι ἀπαρχαὶ προανήγγελλον εὐκαρπον θέρος τῆς ἐνδελεχοῦς μελέτης καὶ φιλοπονίας αὐτοῦ, (ἴδ. ἐφημ. Μαθ. σελ. 224). Ὅτι τότε προσείπομεν ἰδοῦ ἄρχεται ἡδη πληρούμενον διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ πρώτου τῶν Κυπριακῶν αὐτοῦ τόμου. Τὸ στενὸν τοῦ φύλλου ἐμποδίζει ἡμᾶς τοῦ νὰ δημοσιεύσωμεν, τὸ νῦν εἶναι, ἰδίαν ἐκτενῆ περὶ τοῦ πονήματος τούτου κρίσιν. Ἀπαλλάττει δ' ἄλλως ἡμᾶς τοῦ ἔργου τούτου ἐν μέρει ἡ παράθεσις τοῦ ἐξῆς χωρίου ἐκτενέως κρίσεως φιλολόγου τὰ μάλα καταξιωμένου, δημοσιευθέντος ἐν τῇ Ἀθηνᾷ «εἰναι (ἡ μονογραφία αὐτῆ) μαρτύριον ἀναντιρρήτου τῆς φιλοπονίας, νοσηροσύνης καὶ ἐξαιρετοῦ γεωγραφικῆς ἀντιλήψεως ἀνθρώπου, ὅστις, εἰ καὶ ταπεινότατα κατατεταγμένος ἐν τοῖς ἑλλοις διδασκαλίοις, πρῶτος ὁμοῦ ἐπεχείρησε νὰ περιγράψῃ ὅσον οἶόν τε ἀκριβῶς ἑλληνικὴν χώραν, ἐπόμεινος τῇ ἐθνοφιλῆ παραίνεσι τοῦ Κοραῆ λέγοντος, ὅτι ἡ συγγραφή μερικῶν χωρογραφιῶν πρέπει νὰ ἦναι ἐν τῶν κυριωτέρων καθήκοντων τῶν Ἑλλήνων λόγιων ὀφειλόμενον εἰς τὰς μερικὰς πατρίδας των· διότι ἐκ τούτων δύναται νὰ καταδειχθῇ ἡ μεταξὺ τῆς ἀρχαίας καὶ νέας Ἑλλάδος συνάφεια, περὶ ἧς σιωπᾷ ἡ ἱστορία καὶ ὅλας χιλιετηρίδας» καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς φιλολογικῆς ἀξίας τοῦ βιβλίου. Εἰς παρατηρήσεις δὲ αὐτοῦ τινος προσωπικῆς οὐδόλως ἐπιμεινόμεν· ἐπὶ τούτων ἐξεβράγγησαν ἡδη ἐφημεριδογραφικαὶ ἐπιθέσεις, κατ' ὄν ὁ Κ. Σακελλάριος ἀντιτάττει ἕως τοῦ νῦν σιωπῆν, διανοούμενος ἴσως ἵν' ἀπολογηθῇ ἐν δέοντι, ἢ ν' ἀφήσῃ νὰ παρέλθωσιν οὕτω ταῦτα, ὅπερ ἀμείνον.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΡΑΞΕΙΣ.

Δι' Υ. Β. διατάγματος τῆς 4 Αὐγούστου 1855, οἱ δευτέρως τάξεως δημοδιδάσκαλοι Κ. Παναζίδης, Α. Ζαννάτος, Α. Γ. Πάνος, Κωνστ. Τζούμας, Κ. Κωτσάκης, Α. Π. Σαρῆς, Χ. Παπαγεωργόπουλος, Α. Α. Θηβαῖου, Ι. Λαουτάρης καὶ Μαρίε Ἀνδριέττη προεβιάσθησαν, διὰ τὴν πολυετῆ ὑπηρεσίαν καὶ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτῶν, εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἐπαρχιακοῦ δημοδιδασκάλου.—Οἱ δὲ ἐπαρχιακοὶ Ν. Φανδρίδης, Δ. Μητσόπουλος, Γ. Σάνθης, Χ. Ἰωαννίδης, Α. Ἰωάννου, Γ. Φωτιᾶδης, Παῦλος Πέπας, Ι. Μενταελοπούλου, Α. Βασιλειάδης, Δ. Κυδωνιώτης, Γ. Βελτίω, Ν. Ἀθανασιάδης, Ν. Οἰκονομίδης, Ι. Μαρουδῆς, Κ. Βεκονόπουλος, Κ. Ἰατροῦ, Δ. ΠαπαΝικολάου, Α. Βούας καὶ Α. Ἰγγλέσιος εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Νομαρχιακοῦ.

—οοο—

ΤΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ

Γνωστοποιεῖ ὅτι

ἢ Τὴν 5 τοῦ ἐλευσομένου μηνὸς Σεπτεμβρίου ἄρχονται αἱ

ἀπολυτήριον ἐξετάσεις τῶν ἐν τῷ Διδασκαλείῳ μαθητευομένων. Προσκαλοῦνται ἐπομένως ὅσοι αὐτῶν ἀποδημῶσιν ἐπ' ἀδείας, νὰ εὐρεθῶσι κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἀπὸ πρωΐας εἰς τὸ Κατάστημα, καθότι ἄλλως θέλουσι θεωρηθῆ ὡς ἀναχωρήσαντες αὐτοῦ, καὶ διαγραφῶσιν ἐκ τοῦ μαθητολογίου.

Ἐν Ἀθήναις, τῆ 3 Αὐγούστου. 1855.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου.
ΣΚΑΡΛΑΤΟΣ Δ. ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ

ΤΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ

Γνωστοποιεῖ ὅτι,

Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων τῶν ἐν τῷ Διδασκαλείῳ μαθητευομένων, ἦτοι τὴν 15 τοῦ ἔλευσομένου Σεπτεμβρίου, ἄρχονται αἱ ἐξετάσεις τῶν ἀξιούντων νὰ μαθητεύσωσιν ἐν αὐτῷ εἰς τὸ ἐξῆς. Προσκαλοῦνται ἐπομένως ὅσοι νομίζουσιν ἑαυτοὺς ἔχοντας τὰ πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενα δηλ. ἡλικίαν τοῦλάχιστον 20 ἐτῶν, υγείαν ἐντελεῖ, γνώσεις προκαταρκτικὰς ἄχρι τῆς Γ' τάξεως τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων τὸ ἐλάχιστον, καὶ ἀποδείξεις ἀποχρώσεως περὶ τοῦ ἠθικῶς ἀνεπιλήπτου αὐτῶν χαρακτῆρος κατὰ τὸν περὶ τούτου δημοσιευθησόμενον προσεχῶς λεπτομερῆ κανονισμόν, νὰ διευθύνωσι, πρὸ ἐνός μὲν μηνός, τὰς περὶ τούτου αἰτήσεις αὐτῶν συνωδευμένας μὲ τὰ περὶ τῶν ἀνωτέρω προσόντων ἀποδεικτικὰ ἐν τάξει, πρὸς τὸ Διευθυντήριον κατὰ δὲ τὴν ὀρισθεῖσαν ἡμέραν νὰ εὐρεθῶσιν ἀπὸ πρωΐας εἰς τὸ κατάστημα ἵνα ὑποστῶσι κατὰ τὰ ἄρθρα 79 καὶ 80 τοῦ περὶ δημοτ. Σχολείων Νόμου τὰς προαπαιτούμενας τῆς εἰσαγωγῆς καὶ κατατάξεως αὐτῶν προεξετάσεις.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 3 Αὐγούστου 1855.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου.
ΣΚΑΡΛΑΤΟΣ Δ. ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ.

ΤΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ

Γνωστοποιεῖ ὅτι.

Τὴν α'. τοῦ ἔλευσομένου Ὀκτωβρίου ἄρχονται αἱ ἐξετάσεις τῶν Δημοδιδασκάλων, ὅσοι, κατὰ τὸ ἄρθρον 72 τοῦ περὶ δημοτ. Σχολείων Νόμου, δὲν ἔδωκαν εἰσέτι τὰς τῆς διετίας ἐξετάσεις, ἢ κατὰ τὸ ἄρθρον 13 ἐπιθυμοῦσι νὰ προβιβασθῶσιν ἀπὸ τῆς εἰς τὴν τάξιν, καθὼς καὶ ὅσοι μὴ ἐκπαιδευθέντες ἐν τῷ Διδασκαλείῳ βούλονται νὰ μετέλθωσι τὸ δημοδιδασκαλικὸν ἐπάγγελμα. Προσκαλοῦνται ἐπομένως ὅλοι οἱ ὑπαγόμενοι εἰς μίαν τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν, νὰ εὐρεθῶσι κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν ἡμέραν ἀπὸ πρωΐας εἰς τὸ Διδασκαλεῖον, διότι μετὰ ταῦτα εἶναι ἀπαράδεκτοι.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 3 Αὐγούστου 1855.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου
ΣΚΑΡΛΑΤΟΣ Δ. ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ.

Πρὸς τὸν ἑλληνοδιδάσκον Στεμνίτζης Κ. Θ. Βογάσαρην.
Κύριε!

Ἡ ἐφορευτικὴ τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ὑμῶν σχολείου ἐπιτροπὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸν ἐνθερμον, καὶ παντὸς ἐπαίνου ἀνώτερον ζῆλον, ὃν κατεβάλατε καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς σας διὰ τὴν ἠθικὴν καὶ διανοητικὴν μόρφωσιν τῆς νεολαίας.

Ἀναγνωρίζουσα καὶ μετὰ πεποιθήσεως ἐσωτερικῆς ἀποδεχομένη, ὅτι διὰ μόνων τῶν προσπαθειῶν ὑμῶν ἐπῆλθεν οὐσιώδης καὶ ἀνάλογος ὄντως πρὸς τὰς δαπάνας καὶ τὰς προσπάθειας τῆς Σ. Κυβερνήσεως βελτίωσις τῆς καταστάσεως τοῦ σχολείου, σχετικῶς μάλιστα πρὸς τὴν παρελθούσαν αὐτοῦ κατάστασιν, ἦν μετὰ λύπης ἀναπολεῖ ἤδη ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ἐνθύμησιν τῆς.

Ζωηρῶς φυλάττουσα εἰς τὴν μνήμην τῆς τὰς καθ' ἑκάστην σχεδὸν ὑφ' ὑμῶν πρὸς τε τοὺς γονεῖς, τοὺς μαθητὰς, καὶ πρὸς πάντας τοὺς ἐντυγχάνοντας γενομένας παραινέσεις, τὴν κοινὴν εὐμερίαν ἐπαγγελλομένης.

Καὶ τελευταίον ἐπιχαίρουσα διὰ τὴν ἀνωτέραν τῆς προσδοκίης ὅλων καταδειχθεῖσαν ἐν ταῖς δημοσίαις ἐξετάσεσι πρόσδοτον τῶν μαθητῶν, σπεύδει, ἐκπληροῦσα καθήκον ἀπαράβατον, ν' ἀπονεύῃ πρὸς ὑμᾶς τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς, συγχαίρουσα μὲ ὑμᾶς διὰ τὰ προεκτεθέντα εὐχέλιστα ἀποτελέσματα, καὶ εὐχομένη, ἵνα ἐπαγγελλόμενοι τὸ θεῖον ἀληθῶς διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα διατηρήσῃτε τὸν αὐτὸν ζῆλον ἐπ' ἀγαθῷ τῆς φίλης ἡμῶν πατρίδος.

ὑποσημειούμεθα μετὰ τῆς προσηκούσης ὑπολήψεως καὶ ἀγάπης. Τὰ μέλη τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς.

Β. Ροῖλός.

Ἄθ. ἱερεὺς Παπαγιανόπουλος.

Γ. Κωνσταντινίδης.

Ἠλίας Κανδρῆς.

Ἐν Στεμνίτζῃ τὴν 26 Ἰουνίου 1855.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, τὴν σπουδαίαν αὐτοῦ ἀποστολὴν λίαν ἐπιτυχῶς συνιδῶν, οὐ πιύεται ἀεὶ μελετῶν καὶ ἐνδελεχῶς ἀσχολούμενος ἵνα ἐπενέγκῃ τὰς δυνατὰς βελτιώσεις καὶ εἰς τὸν ἱερόν κλῆρον, καὶ εἰς τὴν παντὸς βαθμοῦ δημοσίαν ἐκπαιδεύσιν· καὶ δὴ συγκαλέσας εἰς ἐπιτροπὴν τοὺς ΚΚ. Γυμνασιάρχας καὶ ἄλλους λογίους, ἤρξατο ἀπὸ προχθὲς ἤδη συσκεπτόμενος μετ' αὐτῶν περὶ τῆς βελτιώσεως τῶν ἑλληνικῶν σχολείων καὶ γυμνασίων καὶ τῆς ὅσον οἶόν τε εὐθυβολωτέρας πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς συστάσεως αὐτῶν διοργανώσεως. Τὰ αὐτὰ παρασκευάζονται καὶ διὰ τὴν κατωτέραν ἐκπαιδεύσιν ὑπὸ τῆς ἐπὶ τῆς δημοτικῆς διδασκαλίᾳ ἐπιτροπῆς, ἧς τὴν σύστασιν ἐγκλίρως ἀνηγγείλαμεν, καὶ εἰς ἧς τὰς συνεδριάσεις λαμβάνει ὁ Κ. ὑπουργὸς ἐκάστοτε μέρος, γνώμας ἀξίας τῆς παιδείας καὶ ἱκανότητος αὐτοῦ εἰς αὐτὴν ὑποβάλλων.

Ἐπίεικτοντες γνώμη λίαν ἡμῖν σεβαστῇ καὶ ὀρθοτάτῃ, τὰς περὶ ἐξετάσεων τῶν κατὰ τὸ κράτος σχολείων πληροφορίας θέλομεν τοῦ λοιποῦ λαμβάνει καὶ δημοσιεύει ἐκ τῶν ἐπισήμων περὶ τούτων πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐκθέσεων καὶ ἀναφορῶν τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν, ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς φύλλου.

Ἐπειδὴ εἶπομεν ὅτι εὐάρεστον ἀπεδείχθη τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεων τοῦ Γυμνασίου καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου Πατρῶν, μέμφεται ἡμᾶς ἡ τάναντία φρονούσα ἐφημερίς αἱ Πάτριαι· βεβαιούμεν ταύτην ὅτι καὶ ἡμεῖς καὶ πάντες οἱ ἐνδιαφερόμενοι εἰς τὴν πρόοδον τοῦ Γυμνασίου τούτου ἐμμένομεν εἰς ὅ,τι εἶπομεν, οὐχὶ ἐκ πείσματος, ἀλλ' ἐκ πεποιθήσεως τελείας καὶ πληροφοριῶν ἀλανθάστων, ἃς ἐπιβεβαιούσιν αἱ μαρτυρικὴ τῆς ἐφορίας τοῦ γυμνασίου, συγκροτουμένης ἐκ τῶν ἀξιοτίμων, ἀδεκάστων, ἀνεξαρτήτων καὶ ἐκτὸς παντὸς ἐπηρεασμοῦ κειμένων ἀνδρῶν τῶν ΚΚ. Πρωτοσυγγέλου Γ. Καλοκαιρινοῦ ἐπιτρόπου τοῦ ἁγίου Πατρῶν, τοῦ Ι. Δ. Ἀντωνοπούλου Δγμάρχου καὶ Γ. Σωτηριάδου δικηγόρου καὶ ἐν τοῖς μάλιστα εὐπολήπτου κτηματίου, πάντων οὐδεμίαν ἀνάγκην ἔχοντων ἵνα παραμρφώσωσι τὴν ἀλήθειαν ἰδίᾳ τε καὶ ἐπισήμως, καὶ ἐν πολλῷ τὴν τιμὴν αὐτῶν τιθεμένων. Ἐὰν εὐαρεστηθῇ ὁ τάναντία φρονῶν καὶ ἐν τῇ ἐφημερίδι αἱ Πάτριαι γράψας νὰ δηλώσῃ ἡμῖν τίς ἐστίν, ἡμεῖς καὶ τὸ κοινὸν θέλομεν σταθμίσει τὴν ἀξίαν τῆς μαρτυρίας αὐτοῦ πρὸς τὴν τῶν εἰρημένων ἀξιοτίμων ἀνδρῶν, καὶ ἐξαγάγει ἐντεῦθεν τίνα πρέπει μᾶλλον νὰ πιστεύσωμεν. Ὁ Μίνως, ἀπαντῶν εἰς τὴν ἐφημερίδα, αἱ Πάτριαι λέγει ἐπ' ἄλλοις καὶ τὰ ἐξῆς, ἅπερ παραδεχόμενοι ὡς ἀναντιρρήτους ἀληθείας δημοσιεύομεν καὶ ἡμεῖς αὐτολεξεῖ. — «Δὲν δύναται τις ὅμως ὀλιγθῶς καὶ δικαίως νὰ κατηγορήσῃ τοῦ ἀξιοσεβάστου Κ. Ραδινού, τοῦ τόσοσε ἀρίστου μαθητὰς ἀναδείξαντος, οὔτε τοῦ ἐπὶ δεκαετίαν ἐπαξίως καθηγετοῦντος Κ. Γερᾶκη, οὔτε τοῦ ἐπιστήμονος καὶ πολυμαθοῦς Κ. Ρουσοπούλου ὅτι δὲν ἐνοοῦν οὔτε νὰ ἐρμηνεύσωσιν οὔτε νὰ παραδώσωσι τὸν Πλάτωνα καὶ τὸν Εὐριπίδην.» (ἴδ. Μίν. ἀρ. 421).

Ἐκθέσεις ἐξεταστικῶν ἢ ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν περὶ ἐξετάσεων σχολείων κλ. λόγους ἐκφωνουμένους ἐν αὐταῖς ἢ ἐν ἄλλαις περιστάσεσιν ὑπὸ δ. δασκάλων ἢ καθηγητῶν, θέλομεν καταχωρίσει, ἂν τὸ ζητήσωσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι, ἐν παρρητήμασιν, ἐπὶ πληρωμῇ 10 λεπτῶν ἀνά πάντα στίχον. Τὰ παρρητήματα ἀποτελοῦσιν ἀναπόσπαστον τῆς ἐφημερίδος μέρος, διανέμονται καὶ πέμπονται εἰς τοὺς ἀπανταχοῦ συνδρομητὰς· δίδονται δὲ καὶ δωρεὰν δέκκ ἀντίτυπα αὐτῶν παντὶ τῷ ἀποστέλλοντι ἐπὶ πληρωμῇ πρὸς καταχώρισιν ἢ λόγον ἢ οἰανδήποτε ἄλλην ἰδιωτικὴν διατριβὴν, μὴ παρεκτρεπομένην τοῦ σκοποῦ τῆς Ἐφημερίδος ἡμῶν.

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑΣ ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ.

(Ὅτις ἄρ. 274).